

Proposition: Barnrättspolitiskt program

Rädda Barnen kämpar för barns rättigheter i Sverige och övriga världen. Gällande verksamhetsinriktning 2017-2024 lägger grunden för hur arbete ska utformas för att skapa största möjliga positiva förändring för de barn som drabbas hårdast av ojämlikhet och diskriminering. Inriktningen formuleras i tre fokusområden: Barn i migration får sina rättigheter tillgodosedda; Våld mot barn minskar; och God samhällsstyrning för barnets rättigheter har stärkts.

Rädda Barnens strategi för åren 2022-24 lyfter fram hur framsteg mot de globala målen för hållbar utveckling nu vänds och går i motsatt riktning. När utvecklingen vänder drabbas barn allra hårdast, nu och många år framåt, av effekterna av Covid 19, av krig och konflikter och av klimatförändringar, där barns livsmiljö, liv och framtid hotas av miljöförstöring och en eskalerande klimatkris. Situationen är oroande och alvaret förstärks av att negativa trender samverkar och förstärker barns utsatthet, som t.ex. klimatförändringar som leder till migration, vilket orsakar förnekad skolgång. Världen är fortfarande långt ifrån Rädda Barnens vision om att Barnkonventionen är verklig för varje barn.

Strategin för 2022-24 sätter stort fokus vid att medlemmar och medarbetare ska göra mer skillnad, tillsammans, för att möta utmaningarna med gemensam kraft, som ett Rädda Barnen. Viktiga komponenter i det arbetet är samarbete kring nationella och internationella påverkansfrågor, kunskapsinhämtning och direktstödande verksamhet. Mot bakgrund av de stora utmaningarna för världen och Sverige och viljan att skapa en ännu mer sammanhållen organisation ser Riksstyrelsen ett behov av att Rädda Barnen under kommande riksmötesperiod gemensamt går längre än hittills i att ringa in vilken barnrättspolitik vi står för och vill driva. Rädda Barnen är och ska förbli partipolitiskt obundna, men att med stöd i gedigen kunskap påverka omvärlden att ta beslut som gynnar barns rättigheter och sedan vara med och bidra till att göra verklighet av sådana beslut har alltid varit del av vårt arbete, och är angelägnare än någonsin.

Riksstyrelsen förslår därför att rörelsen gemensamt och snarast efter riksmötet påbörjar arbetet med att ta fram ett vad som preliminärt kallas **Barnrättspolitiskt program** att läggas fram till Riksmötet 2024. Syftet med programmet är att ge kortfattad övergripande inriktning inom prioriterade sakområden för Rädda Barnens påverkansarbete, och tydliggöra principiella ställningstaganden i för organisationen viktiga frågor och hur de relaterar till kunskaps- och direktstödsarbetet.

Processen att utforma den barnrättspolitik Rädda Barnen ska stå för och driva behöver präglas av gedigen omvärldsanalys och utarbetas genom en bred och inkluderande process som involverar hela organisationen. Omvärldsanalys och dialog ska lägga särskild tonvikt på och ge utrymme för barns och ungas egna perspektiv och röster, inklusive från Rädda Barnens Ungdomsförbund (RBUF), liksom att inkludera extern data och fakta om barns livsvillkor samt evidens från forskning.

Ett specifikt område där Riksstyrelsen ser att Rädda Barnen behöver enas om gemensamma grundläggande principer och övergripande inriktning är klimatkrisen och frågan om klimatomställning och klimaträttvisa, och hur dessa behöver forma Rädda Barnens barnrättspolitik.

Dialog om detta menar Riksstyrelsen behöver och kan naturligt inkluderas i arbetet med ett Barnrättspolitiskt program. I en sådan dialog finns också mycket goda förutsättningar att tydligt och konkret inkludera barns och ungas egna perspektiv, genom de barnledda organisationer som arbetar för klimaträttvisa som Rädda Barnen redan stöder och samarbetar med, inklusive RBUF.

Ett Barnrättspolitiskt program kommer åtminstone delvis att tangera skrivningar som idag finns i Rädda Barnens verksamhetsinriktning. En utmaning med gällande verksamhetsinriktning är att den beslutades att gälla för hela åtta år. Riksstyrelsen ser ett behov av att vi som rörelse behöver kunna arbeta med Rädda Barnens inriktning och prioriteringar mer kontinuerligt och flexibelt än vad en så lång tidsperiod möjliggör. I en snabbt föränderlig omvärld bör ett barnrättspolitiskt program utformas så att det kan justeras och anpassas oftare än vart åttonde år, men samtidigt gälla så pass länge att det ger en tydlig, stabil och tillräckligt långsiktig inriktning. Ett Barnrättspolitiskt program som beslutas av Riksmötet 2024 föreslås därför gälla i fyra år, till 2028.

Från perspektivet att förtydliga, förenkla och minska antalet styrdokument i organisationen föreslår riksstyrelsen att ett Barnrättspolitiskt program utformas på ett sådant sätt att det kan ersätta nuvarande verksamhetsinriktning när denna upphör 2024. En annan viktig komponent i arbetet med att ta fram ett Barnrättspolitiskt program är också att klargöra relationen mellan ett sådant program och den globala rörelsens Ambition 2030, de globala treåriga strategierna och svenska Rädda Barnens treåriga strategier.

Riksstyrelsen föreslår Riksmötet

Att Riksstyrelsen till Riksmötet 2024 lägger fram ett förslag till Barnrättspolitiskt program, att gälla fram till Riksmötet 2028.

Att syftet med ett Barnrättspolitiskt program är att ge kort övergripande inriktning inom prioriterade sakområden för Rädda Barnens påverkansarbete, och tydliggöra principiella ställningstaganden i för organisationen viktiga frågor och hur de relaterar till kunskaps- och direktstödsarbetet.

Att det Barnrättspolitiska programmet utformas på ett sådant sätt att det kan ersätta nuvarande verksamhetsinriktning som övergripande styrdokument för Rädda Barnen.

Att processen att utforma ett Barnrättspolitiskt program präglas av gedigen omvärldsanalys och utarbetas genom en bred och inkluderande process som involverar hela organisationen. Omvärldsanalysen ska lägga särskild tonvikt på och ge utrymme för barns och ungas egna perspektiv och röster, inklusive från Rädda Barnens Ungdomsförbund (RBUF), liksom att inkludera extern data och fakta om barns livsvillkor samt evidens från forskning.